

Uchwała Nr III/21/14
Rady Miejskiej w Karlinie
z dnia 29 grudnia 2014 roku

w sprawie przyjęcia Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie dla Gminy Karlino na lata 2015 – 2020

Na podstawie art. 18 ust. 1 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2013 r. poz. 594 ze zm.) w związku z art. 6 ust. 2 pkt 1 ustawy z dnia 29 lipca 2005r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (Dz. U. Nr 180, poz. 1493 ze zm.) Rada Miejska w Karlinie uchwala, co następuje:

§1. Przyjmuje się Gminny Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy dla Gminy Karlino na lata 2015 – 2020, stanowiący załącznik do niniejszej uchwały.

§2. Wykonanie uchwały powierza się Burmistrzowi Karlina.

§3. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia z mocą obowiązywania od dnia 1 stycznia 2015 roku.

PRZEWODNICZĄCA
RADY MIEJSKIEJ
Beata Klepuszewska

Załącznik
do Uchwały Nr III/21/14
Rady Miejskiej w Karlinie
z dnia 29 grudnia 2014 roku

**GMINNY PROGRAM PRZECIWDZIAŁANIA
PRZEMOCY W RODZINIE ORAZ OCHRONY OFIAR
PRZEMOCY W RODZINIE DLA GMINY KARLINO NA
LATA 2015 – 2020**

WPROWADZENIE

Problem przemocy w rodzinie od wielu lat nagłaśniany jest przez media oraz wszelkiego rodzaju instytucje w związku z czym wzrasta świadomość społeczeństwa w tej kwestii. Początkowo problem ten był bagatelizowany. Wiele osób nie zdawało sobie sprawy, że przemoc w rodzinie jest przestępstwem i wpływa destrukcyjnie nie tylko na ofiarę przemocy ale również całą rodzinę i społeczeństwo, w związku z tym władze państwa oraz różnego rodzaju instytucje podejmują różnorodne działania, które mają na celu łagodzenie skutków społecznych zjawiska przemocy.

Ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (Dz. U. Nr 180, poz. 1493) jest próbą podjęcia działań mających za zadanie zapobieganie zjawisku przemocy w rodzinie. Ustawa ta została uchwalona „w celu zwiększenia skuteczności przeciwdziałania przemocy w rodzinie oraz inicjowania i wspierania działań polegających na podnoszeniu świadomości społecznej w zakresie przyczyn i skutków przemocy w rodzinie”.

Przemoc w rodzinie charakteryzuje to, że:

1. Jest intencjonalna – przemoc jest zamierzonym działaniem człowieka i ma na celu kontrolowanie i podporządkowanie ofiary.
2. Siły są nierówne – w relacji jedna ze stron ma przewagę nad drugą, sprawca jest silniejszy a ofiara słabsza.
3. Narusza prawa i dobra osobiste – sprawca wykorzystuje przewagę siły, narusza podstawowe prawa ofiary (np. prawo do nietykalności fizycznej, godności, szacunku itd.).
4. Powoduje cierpienie i ból – sprawca naraża zdrowie i życie ofiary na poważne szkody. Doświadczenie bólu i cierpienia sprawia, że ofiara ma mniejszą zdolność do samoobrony.

Powszechnie przemoc traktowana jest jako akt godzący w osobistą wolność jednostki przyczyniający się do jej fizycznej, a także psychicznej szkody, wykraczające poza społeczne zasady wzajemnych relacji i zmuszanie jej do zachowań niezgodnych z własną wolą. Przemoc upokarza, wywołuje cierpienie, rodząc tym samym nienawiść i pragnienie odwetu.

Gminny Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie na lata 2015-2020 jest realizacją Ustawy z dnia 29 lipca 2005 roku (Dz. U. Z 2005 r. Nr. 180, poz. 1493) o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie, zgodnie z którą do zadań własnych należy

opracowywanie programów ochrony ofiar przemocy w rodzinie oraz ramowych programów korekcyjno – edukacyjnych dla osób stosujących przemoc w rodzinie.

Adresatami programu są nie tylko różne służby społeczne, instytucje czy organizacje pozarządowe, ale również lokalna społeczność Gminy Karlino oraz wszyscy ci, którzy na co dzień są świadkami przemocy, doznają przemocy lub też ją stosują.

1. Charakterystyka Gminy

Karlino to prawie 10-tysięczna gmina w powiecie białogardzkim woj. zachodniopomorskie. W skład Gminy wchodzi miasto Karlino oraz sołectwa:

- Daszewo
- Domacyno
- Garnki
- Gościnko
- Karścino
- Karwin
- Kowańcz
- Lubiechowo
- Malonowo
- Mierzynek
- Karlino
- Mierzyn
- Zwartowo
- Poblocie Wielkie
- Syrkowie
- Krukowo
- Ubysławice
- Kozia Góra
- Witolub, Dębolas

Miasto i Gmina Karlino obejmuje obszar 141,03 km².

Liczba mieszkańców – 9 307 (dane UM na dzień 30.06.2014r)

Liczba bezrobotnych zarejestrowanych w PUP – 1 019 (dane PUP 31.12.2013r.)

Na terenie Miasta i Gminy Karlino są cztery Szkoły Podstawowe, Zespół Szkół, Przedszkole. Na terenie miasta działa Warsztat Terapii Zajęciowej „Iskierka” oraz świetlice w każdej szkole podstawowej.

Instytucjonalną działalność na rzecz pomocy osobom i rodzinom będącym w trudnej sytuacji życiowej prowadzi Miejsko - Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Karlinie.

Z pomocy Miejsko – Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Karlinie korzystają rodziny z powodu:

Powód korzystania z pomocy OPS	Liczba rodzin w 2011 r.	Liczba rodzin w 2012 r.	Liczba rodzin w 2013 r.
Ubóstwo	325	378	408
Bezrobocie	311	361	391
Nieppełnosprawność	51	48	51
Długotrwała choroba	54	84	101
Bezdomność	12	15	12
Alkoholizm	48	55	47
Bezradność opiekuńczo-wychowawcza i prowadzenia gospodarstwa domowego	72	94	103
Potrzeba ochrony macierzyństwa w tym wielodzietność:	72	66	65

2. Definicje przemocy

Przemoc pojmowana jest także jako wywieranie wpływu na innych ludzi, w wyniku którego ich aktualny poziom rozwoju somatycznego i duchowego jest mniejszy niż potencjalny poziom tego rozwoju.

Można wyodrębnić różne rodzaje przemocy:

1. Przemoc fizyczna – bicie, znęcanie się, głodzenie, zamykanie, kopanie, policzkowanie, szarpanie, duszenie, ciągnięcie za włosy, rzucanie przedmiotami, ale także używanie niebezpiecznych narzędzi lub grożenie ich użyciem, zadawanie bólu;
2. Przemoc psychiczna – sprawowanie przez sprawcę przemocy psychicznej kontroli nad ofiarą, np. straszenie zabójstwem, użyciem przemocy, zabranie dzieci, niszczenie lub grożenie zniszczeniem rzeczy, upokarzanie, używanie wulgarnych słów, mówienie kobiecie że jest do niczego, że jest brzydka, głupia, chora psychicznie, że nikt jej nie chce, że bez sprawcy sobie nie poradzi;
3. Przemoc seksualna – zmuszanie do odbywania stosunku lub poddania się innym zachowaniom seksualnym, a także wymuszanie współżycia w nieakceptowanej formie. Przemoc seksualna jest często przez ofiary molestowania ukrywana, co w znacznym stopniu utrudnia udzielenie im pomocy;
4. Przemoc finansowa (ekonomiczna) – np. utrzymanie kobiety w całkowitej zależności finansowej, zakazywanie jej pracy zawodowej, nie dawanie wystarczającej ilości pieniędzy na prowadzenie domu;
5. Przemoc polegająca na osaczeniu – np. ciągle chodzenie za kimś, dzwonienie do niego w celu wyrządzenia mu krzywdy lub zastraszenia;
6. Przemoc w wymiarze społecznym – zakazywanie osobie kontaktów z rodziną, przyjaciółmi, zabranianie jej wychodzenia z domu, upokarzanie jej w miejscach publicznych.

Innym rodzajem przemocy w rodzinie jest zaniedbanie.

Zaniedbanie – to zjawisko społeczne odnosi się w szczególności do relacji dziecko – rodzic. Będzie to ciągle niezaspokajanie podstawowych potrzeb fizycznych i emocjonalnych dziecka oraz brak zapewnienia właściwej uwagi i troski rodzicielskiej m.in. w zakresie:

- emocjonalnego kontaktu i więzi;
- reagowania na trudności, które przeżywa dziecko;
- okazywania wsparcia, troski, zainteresowania i opieki;
- otwartości na potrzeby dziecka;
- zapewnienia odpowiednich warunków materialnych, socjalnych;
- właściwego ubioru, który będzie dostosowany do wieku i pory roku;

- opieka medyczna i edukacja;
- odpowiednie pokierowanie rozwojem.

Zaniedbanie nie wiąże się z użyciem siły, jednak może powodować poważne szkody psychiczne oraz uszczerbek na zdrowiu.

3. Przemoc w rodzinie.

Rodzina stanowi podstawowy element struktury społecznej. To właśnie w rodzinie kształtuje się osobowość człowieka, jego poglądy, styl życia, system norm i wartości. Istotną rolę w rodzinie odgrywają wzajemne relacje pomiędzy członkami rodziny, oparte na miłości, zrozumieniu oraz wzajemnej pomocy i szacunku. W przypadku dezorganizacji, rodzina nie jest w stanie realizować podstawowych zadań. Relacje w rodzinie ulegają zaburzeniu, łamane są reguły, a zachowania poszczególnych członków rodziny stają się sprzeczne z normami prawnymi i moralnymi oraz oczekiwaniami społecznymi a w wielu przypadkach sprzeczne z obowiązującym prawem.

Ofiarami przemocy w rodzinie są najczęściej kobiety oraz dzieci do lat 13. Natomiast sprawcami przemocy są głównie mężczyźni będący często pod wpływem alkoholu.

Stosowanie przemocy prowadzi do niskiej samooceny, poczucia bezsilności i bezradności, ciągłego niepokoju, depresji, chorób związanych ze stresem. Szczególnie dramatyczne konsekwencje przemocy zauważa się u dzieci. Powoduje ona bowiem w ich psychice nieodwracalne skutki, które mogą dać znać o sobie dopiero w życiu dorosłym.

Przepisy prawa.

Prawo ściga sprawców przestępstw przeciwko osobom bliskim:

art. 207 § 1 k.k. – Kto znęca się fizycznie lub psychicznie nad osobą najbliższą lub nad inną osobą pozostającą w stałym lub przemijającym stosunku zależności od sprawcy albo nad małoletnim lub osobą nieporadną ze względu na jej stan psychiczny lub fizyczny – podlega karze pozbawienia wolności od 3 miesięcy do lat 5 (ścigane z urzędu)*.

art. 191 § 1 k.k. – Kto stosuje przemoc wobec osoby lub groźbą bezprawną w celu zmuszenia innej osoby do określonego działania, zaniechania lub znoszenia – podlega karze pozbawienia wolności do lat 3 (ściganie z urzędu)*.

art. 197 § 1 k.k. – Kto przemocą, groźbą bezprawną lub postępowaniem doprowadza inną osobę do obcowania płciowego, podlega karze pozbawienia wolności od lat 2 do 12 (ściganie następuje na wniosek pokrzywdzonego)**.

art. 209 § 1 k.k. – kto uporczywie uchyla się od wykonywania ciążącego na nim z mocy ustawy lub orzeczenia sądowego obowiązku opieki przez nie łożenie na utrzymanie osoby najbliższej lub innej osoby i przez to naraża ją na niemożność zaspokojenia podstawowych potrzeb życiowych – podlega grzywnie, karze ograniczenia wolności albo pozbawienia wolności do lat 2 (ściganie następuje na wniosek pokrzywdzonego)**.

* ściganie z urzędu polega na tym, że prokurator i policja prowadzą postępowanie niezależnie od woli i zgody osoby pokrzywdzonej. Wycofanie skargi lub odmowa zeznań nie jest podstawą do umorzenia postępowania, jeśli istnieje uzasadnione przypuszczenie, że popełniono przestępstwo.

** ściganie na wniosek polega na tym, że bez wniosku osoby pokrzywdzonej postępowanie w danej sprawie nie może być wszczęte.

4. Zadania gminy w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie

Zgodnie z art. 6 pkt 1. Ustawy o przeciwdziałaniu przemocy zadania w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie są realizowane przez organy administracji rządowej i jednostki samorządu terytorialnego na zasadach określonych w przepisach ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz.U. Nr 64, poz. 593 z późn. zm.), lub ustawy z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz. U. z 2002 r. Nr 147, poz. 1231, z późn. zm.), chyba że przepisy niniejszej ustawy stanowią inaczej.

Do zadań własnych gminy należy w szczególności tworzenie gminnego systemu przeciwdziałania przemocy w rodzinie, w tym :

1. opracowanie i realizacja gminnego programu przeciwdziałania przemocy w rodzinie oraz ochrony ofiar przemocy w rodzinie;
2. prowadzenie poradnictwa i interwencji w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie w szczególności poprzez działania edukacyjne służące wzmocnieniu opiekuńczych i wychowawczych kompetencji rodziców w rodzinach zagrożonych przemocą w rodzinie;
3. zapewnienie osobom dotkniętym przemocą w rodzinie miejsc w ośrodkach wsparcia;
4. tworzenie zespołów interdyscyplinarnych.

Zespół Interdyscyplinarny.

W celu realizacji zadań określonych w art. 6 ustawy z dnia 29 lipca 2005 roku o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie w Gminie Karlino uruchomiono gminny system przeciwdziałania przemocy w rodzinie oparty na pracy Zespołu Interdyscyplinarnego, w którego skład wchodzi przedstawiciele :

- Miejsko-Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej,
- Szkoły Podstawowej,
- Zespołu Szkół,
- Policji,
- Sądu Rejonowego w Białogardzie,
- Służby Zdrowia, ,
- Gminnej Komisji Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych,
- Placówki Wsparcia Dziennego Program SOS Wiosek Dziecięcych Karlino

Zespół interdyscyplinarny może tworzyć grupy robocze w celu rozwiązywania problemów związanych z wystąpieniem przemocy w rodzinie w indywidualnych przypadkach. Zadaniem zespołu interdyscyplinarnego jest integrowanie i koordynowanie działań w/w. podmiotów oraz specjalistów w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie.

Liczba Niebieskich Kart za okres od 1 stycznia – 31 grudnia 2013 roku

- 1) Liczba procedur Niebieskie Karty w trakcie realizacji na dzień 31.XII.2013r – 35,

- 2) Liczba formularzy Niebieska Karta A przekazanych przewodniczącemu Zespołu Interdyscyplinarnego, w tym: - 30,
- 3) Przekazane przez przedstawicieli policji – 20,
- 4) Przekazane przez przedstawicieli pomocy społecznej – 9,
- 5) Przekazane przez przedstawicieli oświaty – 1,
- 6) Przekazane przez przedstawicieli ochrony zdrowia – 0,
- 7) Przekazane przez przedstawicieli gminnej komisji rozwiązywania problemów alkoholowych – 0,
- 8) Liczba zakończonych procedur Niebieska Karta – 12,
- 9) Liczba zgłoszeń, co do których rozstrzygnięto o braku zasadności podejmowania działań – 1,
- 10) Liczba procedur Niebieska Karta w trakcie realizacji – 22,

5. Cele programu przeciwdziałania przemocy.

Celem głównym programu przeciwdziałania przemocy w rodzinie jest podejmowanie wszelkich działań wśród społeczności lokalnej na terenie Gminy Karlino na rzecz przeciwdziałania przemocy w rodzinie.

Cele szczegółowe gminnego programu przeciwdziałania przemocy w Gminie Karlino :

1. Dostarczenie rzetelnej informacji o zjawisku przemocy (jakie zachowania są przemocą kto uczestniczy w przemocy).
2. Dostarczenie rzetelnej informacji o konsekwencjach stosowania przemocy przez sprawcę.
3. Poinformowanie zarówno osoby doznającej przemocy jak i osoby stosującej przemoc o możliwościach szukania pomocy.
4. Zdiagnozowanie sytuacji rodzinnej pod kontem bezpieczeństwa i potrzeb rodziny.
5. Zapewnienie bezpieczeństwa członkom rodziny gdzie występuje przemoc.
6. Uruchomienie wszelkich procedur na rzecz dobra dziecka w tej rodzinie.
7. Kompleksowa pomoc rodzinom uwikłanym w przemoc domową.

6. Zadania programu

Lp.	ZADANIA	DZIAŁANIE	REALIZATOR
1.	Praca Zespołu Interdyscyplinarnego, udzielanie pomocy rodzinom dotkniętym przemocą	<p>-Skład Zespołu: grupa specjalistów reprezentujących instytucje powołane przez Burmistrza Karlina, zgodnie z Uchwałą Rady Miejskiej w sprawie trybu i sposobu powoływania i odwoływania członków zespołu interdyscyplinarnego,</p> <p>-Interwencja kryzysowa (interwencja w nagłych przypadkach)</p> <p>-Praca socjalna</p> <p>-Poradnictwo medyczne, pedagogiczne, prawne, socjalne</p> <p>-Procedura Niebieskiej Karty</p>	<p>-Burmistrz Karlina,</p> <p>-Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej,</p> <p>-Niepubliczny Zakład Opieki Zdrowotnej,</p> <p>-Policja,</p> <p>-Sąd,</p> <p>-Prokuratura,</p> <p>-Oświata,</p> <p>-Organizacje pozarządowe,</p> <p>-GKPiRPA</p>
2.	Ochrona przed dalszą przemocą	<p>-Odseparowanie sprawcy przemocy od ofiar,</p> <p>- Udzielanie schronienia osobom dotkniętym przemocą, które są zmuszone do opuszczenia miejsca zamieszkania.</p>	<p>- Policja,</p> <p>-Sąd,</p> <p>-Prokuratura,</p> <p>-Organizacje pozarządowe,</p> <p>-Placówki działające na rzecz ofiar przemocy w rodzinie</p>
3.	Zapobieganie stosowaniu przemocy w rodzinie	<p>-Poradnictwo pedagogiczne, psychologiczne, prawne, rodzinne, socjalne</p>	<p>-Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej,</p> <p>-Organizacje pozarządowe,</p>

		-Terapia, -Szkolenia z zakresu przeciwdziałania przemocy w rodzinie -Praca zespołu interdyscyplinarnego	-Kościół, -Policja, -Sąd, -Prokuratura, -Placówki oświatowe
4.	Włączenie lokalnej społeczności w monitorowanie zjawisk związanych z występowaniem przemocy (uwrażliwienie społeczeństwa na skalę zjawiska i negatywne jego skutki)	-Wywiady środowiskowe w środowiskach szczególnie zagrożonych -Rozpowszechnianie informacji o instytucjach oraz możliwościach udzielania pomocy w środowisku lokalnym.	-Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej, -Policja, -Placówki oświatowe, -Organizacje pozarządowe, -Lokalna społeczność

7. Przewidywane efekty realizacji programu.

1. Zmiana postaw społecznych wobec zjawiska przemocy w rodzinie.
2. Spadek liczby przypadków przemocy w rodzinie.
3. Udzielanie profesjonalnej pomocy osobom doznającym przemocy w rodzinie.
4. Usprawnienie systemu pomocy rodzinom dotkniętym przemocą.
5. Zwiększenie zaangażowania społeczności w sprawy przeciwdziałania przemocy.
6. Zbudowanie systemu działań w zakresie pomocy rodzinom i osobom dotkniętym przemocą.

8. Finansowanie programu

Źródłem finansowania Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie i Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie dla Gminy Karlino są środki własne gminy będące w budżecie Miejsko-Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Karlinie na realizację zadań przeciwdziałania przemocy w rodzinie.

Wykaz placówek działających na rzecz ofiar przemocy w rodzinie

1. Stowarzyszenie na Rzecz Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie „NIEBIESKA LINIA”

tel. 22 499 37 33

lub 801 12 00 02

2. Specjalistyczny Ośrodek Wsparcia dla Ofiar Przemocy w Rodzinie w Białogardzie

ul. Grunwaldzka 49

78 – 200 Białogard

tel. 94 312 22 57

**3. Schronisko dla Bezdomnych Stowarzyszenia Pomocy „Przytulisko” w Białogardzie
(tylko dla matki z dziećmi)**

ul. 1-go Maja 6

78 – 200 Białogard

tel. 94 312 78 10